

Regulamin XV Konkursu Astronomicznego 2025/2026

1. Organizatorem konkursu jest:

XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie.

Patronat nad Konkursem sprawuje Polskie Towarzystwo Astronomiczne oraz Prezydent Miasta Szczecin.

2. Cele konkursu:

- rozwijanie zainteresowań astronomią,
- poszerzanie wiedzy o Wszechświecie,
- inspirowanie do własnych obserwacji astronomicznych.

3. Przebieg konkursu:

3.1 Konkurs przeznaczony jest dla uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego.

3.2 Organizator dopuszcza możliwość udziału uczniów klas młodszych.

3.3 Każda szkoła ma prawo zgłosić do etapu rejonowego troje uczniów, którzy uzyskali największą ilość punktów podczas etapu szkolnego.

3.4 Ilość zgłoszonych uczniów może być powiększona o liczbę laureatów z poprzedniej edycji konkursu.

3.5 Nauczyciel (opiekun) ma za zadanie wysłać zgłoszenie szkoły na podany adres mailowy w terminie zamieszczonym poniżej. Zgłoszenie (w postaci pliku

doc , docx, jpg, pdf) należy wysłać uzupełniając załącznik dołączony do regulaminu konkursu.

3.6 Konkurs odbywa się w 3 etapach:

- a) **etap szkolny** – rozgrywany w szkołach w postaci 60 minutowego testu rozwiązywanego przez uczniów pod kontrolą Szkolnej Komisji Konkursowej. Testy zostaną rozesłane do szkół najpóźniej 2 dni przed etapem szkolnym konkursu drogą elektroniczną na konta nauczycieli lub szkoły. Szkolna Komisja Konkursowa ma za zadanie przeprowadzić konkurs oraz sprawdzić testy (zgodnie z przesłanym kluczem rozwiązania) i przesłać na adres mailowy wyniki konkursu oraz nazwiska uczniów zgłoszonych do etapu rejonowego. Klucz odpowiedzi zostanie rozesłany do szkół po zakończeniu etapu szkolnego.
- b) **etap rejonowy** – odbywa się w XIII Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie. Podczas tego etapu uczniowie będą rozwiązywać arkusz składający się z zadań otwartych i zamkniętych.
- c) **etap finałowy** – odbywa się w Morskim Centrum Nauki w Szczecinie w wersji stacjonarnej. Podczas tego etapu uczniowie będą rozwiązywać arkusz składający się z zadań otwartych i zamkniętych oraz arkusz zawierający zadanie praktyczne pod kopułą planetarium.

4. Laureaci i finaliści:

4.1 Tytuł laureata uzyskują osoby, które uzyskają co najmniej 70 % punktów uzyskanych w zawodach finałowych lub (w przypadku, jeżeli liczba tych osób będzie mniejsza od 25 % uczestników) 25 % uczestników zawodów finałowych, którzy uzyskali najwyższe wyniki konkursu.

4.2 Tytuł finalisty uzyskują pozostali uczestnicy finału, którzy uzyskają co najmniej 30 % punktów możliwych do uzyskania w zawodach finałowych.

4.3 Komisja konkursowa zastrzega sobie prawo do zmiany ilości laureatów.

5. Terminarz konkursu:

1. Zgłoszenia szkół proszę nadsyłać do dnia 03.12. 2025 roku na adres e-mail:

konkursastronomiczny@13lo.szczecin.pl

1. Etap szkolny: 08.12.2025 (poniedziałek) , godzina 10.00
2. Przesłanie wyników z etapu szkolnego 11.12.2025 (czwartek)
3. Etap rejonowy: 14.01.2026 (środa, godzina 10.00)
4. Ogłoszenie wyników etapu rejonowego na stronie
www.13lo.szczecin.pl : 26.01.2026
5. Etap finałowy: 07.03.2026 (sobota, godzina 10.00)

6. Zakres materiału:

a) etap szkolny:

1. Budowa Układu Słonecznego.
2. Znajomość gwiazdozbiorów.
3. Skala odległości we Wszechświecie (jednostka astronomiczna, rok świetlny, zamiana jednostek).
4. Elementy astronautyki.
5. Pojęcia: azymut, zenit, szerokość geograficzna ,długość geograficzna, ekliptyka, równik niebieski, sfera niebieska, południki.
6. Ruch Słońca po sferze niebieskiej (górowanie, dołowanie, pory roku, dzień i noc) i konsekwencje tego ruchu.
7. Sprzęt obserwacyjny (budowa teleskopu, lunety, lornetki, obrazy powstające w wymienionych sprzętach, uzyskiwane powiększenia).
8. Obserwatoria astronomiczne w Polsce i na świecie.
9. Zagadnienia dotyczące aktualnych spraw oraz zjawisk astronomicznych.
10. Najważniejsze postacie w astronomii i ich odkrycia.

b) etap rejonowy:

Podczas etapu rejonowego obowiązuje zakres z etapu szkolnego oraz:

1. Ruch ciał niebieskich po orbitach kołowych, szybkość orbitalna (szybkość w ruchu po okręgu).
2. Prawa Keplera.
3. Rodzaje i budowa galaktyk.
4. Rodzaje i budowa i ewolucja gwiazd, diagram ewolucji gwiazd
5. Siła ciężkości.
6. Zjawisko zaćmienia Słońca i Księżyca.
7. Jasności gwiazd, miara jasności.

c) etap finałowy:

Podczas etapu finałowego obowiązuje zakres z etapu szkolnego i rejonowego oraz:

1. Pierwsza i druga prędkość kosmiczna.
2. Ruch ciał po orbicie eliptycznej.
3. Prawo powszechnego ciążenia.
4. Aktywność słoneczna, liczba Wolfa.
5. Moc promieniowania gwiazd

Podczas każdego etapu, uczestnik konkursu może korzystać z linijki, ekierki oraz kalkulatora matematycznego. W trakcie etapu rejonowego oraz finałowego uczestnik oprócz zadań zamkniętych otrzyma również do rozwiązania zadania otwarte, również rachunkowe. Podczas etapu finałowego uczestnicy dodatkowo otrzymają do rozwiązania zadanie praktyczne. Będzie to zadanie wyświetlane na kopule planetarium dotyczące znajomości nieba.

7. Literatura:

1. *Fizyka dla gimnazjalistów* – Astronomia, Barbara Zagrodnik, Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro, Warszawa 2002 r
2. *Astronomia* – Przewodnik po Wszechświecie, Dinah L.Moche, GWO, 1995 r
3. *Urania* - czasopismo
4. *Vademecum miłośnika astronomii* - czasopismo
5. *Astronomia amatorska* - czasopismo
6. *Obrotowa mapa nieba*
7. *Stellarium* – aplikacja komputerowa

Skład komisji konkursowej:

- Tomasz Skowron* – przewodniczący, nauczyciel fizyki w XIII Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie
- Bożena Miklaszewicz* – nauczycielka fizyki w XIII Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie
- Krzysztof Król* – student Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno – Przyrodniczych Uniwersytetu Warszawskiego, absolwent XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie
- Olaf Krupiński* – student Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno – Przyrodniczych Uniwersytetu Warszawskiego, absolwent XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie
- Michał Jagodziński* – student Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno – Przyrodniczych Uniwersytetu Warszawskiego, absolwent XIII Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie

Zapraszamy do udziału w konkursie !